

**ГЛАВЕН ПРОКУРОР
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Изх. № 144 / 06 / ...:12.2005 г.
(Моля, цитирайте при отговор)
София

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Пк. № КС-37
Дата 06.12.2005

*Образуван в Д-Ф 11/2005 г.
Определен за съдия-допълнител
г-н. Е. Танзел
от 12.2005 г.*

До
Конституционния съд
На Република България

ИСКАНЕ

от Главния прокурор на Република България
на основание чл.150, ал.1, във връзка с чл.149,
ал.1, т.2 от Конституцията на Р България

ОТНОСНО: Обявяване за противоконституционна разпоредбата на чл.132г, ал. 3 от Закона за изпълнение на наказанията /Обн., ДВ, бр. 30 от 1969 г.,изм. и доп., бр. 34 от 1974 г., бр. 84 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр.27 и 89 от 1986 г., бр.26 от 1988 г., бр. 21 от 1990 г., бр. 109 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г. бр. 12 и 13 от 1997 г., бр. 73 и 53 от 1998 г., бр. 49 от 2000 г., бр. 62 от 2002 г. и бр. 120 от 2002 г., изм., бр. 61 от 2004 г., бр. 66 от 2004 г., бр.70 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 103 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм., бр. 86 от 2005 г., в сила от 29.04.2006 г./

Уважаеми дами и господа конституционни съдии,

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за изпълнение на наказанията (ЗИДЗИН) – ДВ, бр. 62 от 25.06.2002 г., в добавената нова част втора, Глава дванадесета “Изпълнение на мярката за неотклонение задържане под стража. Изпълнение на

други видове наказания”, бе въведена разпоредбата на чл.132г, ал. 2, съгласно която “кореспонденцията на обвиняемите и подсъдимите подлежи на проверка от администрацията”. Моля, да установите и обявите същата за противоконституционна по следните съображения:

1. Нормата на чл.132г, ал.3 от Закона за изпълнение на наказанията (ЗИН) урежда режима, на който е подложено правото на кореспонденция (ал.1, т.1, с.чл.) на обвиняемите и подсъдимите с мярка за неотклонение задържане под стража – установява правомощие на администрацията в надлежните места да я проверяват. Терминът “кореспонденция” в посочената норма определя обекта на проверката, схващан в общоприетия смисъл, в какъвто той е употребен в чл.34, ал.1 от Конституцията, където кореспонденцията е отграничена от другите видове съобщения. Субектът на проверката е администрацията на съответните места за настаняване на лицата с посочения процесуален статут.

2. Нормата на чл.132г, ал.3 от ЗИН, като установява обща проверяемост на кореспонденцията, е в пряко противоречие с конституционното правило на чл.34, ал.1, че тайната на кореспонденция е неприкосновена. Изключения се допускат единствено при точно определени условия: а) надлежно разрешение на съдебната власт; б) когато това се налага за разкриване или предотвратяване на тежки престъпления (чл.34, ал.2 от Конституцията).

При наличие на тези предпоставки, Конституцията допуска специализиран съдебен, а не общ административен контрол върху

кореспонденцията и другите съобщения на точно определени лица при условията и по реда установен във Р.У на НПК, в частност на чл.139 с.к., също по реда на чл.111–113а (пак там), уреждащ изготвянето на веществени доказателствени средства с помощта на специални разузнавателни средства. Във всеки отделен случай упражняването на този контрол се решава конкретно.

Следователно, противно на разпоредбата на чл.132г, ал.3 от ЗИИ, мярката задържане под стража сама по себе си не е основание за поставяне на кореспонденцията на проверка или задържане, дори обвинението да е за тежко престъпление. Тези конституционни правила са в сила без ограничения спрямо всички лица, посочени в чл.26 от Конституцията, включително спрямо обвиняемите и подсъдимите, когато са задържани под стража. В сила са по отношение и на заподозрените, спрямо които е взета краткосрочната процесуална мярка предварително задържане в случаите на чл.202 НПК. Още повече, че спрямо обвиняемите (и подсъдимите), а по същество и за заподозрените, е в сила презумпцията за невиновност (чл.31, ал.3 от Конституцията, чл.14, ал.2 НПК).

Мярката задържане под стража е мярка за неотклонение. Състои се в ограничаване на правото на лична свобода, а не на тайната на кореспонденцията.

Конституционната норма на чл.34, ал.2 урежда изчерпателно предпоставките, при които изключение от правилото е допустимо и с пределно категоричното “само с разрешение на съдебната власт, когато това се налага за разкриване или предотвратяване на

тежки престъпления”, изключва друго възможно тълкуване и различни от нея нормативни решения. Разпоредбите на Конституцията имат непосредствено действие (чл.5, ал.2) и те не могат да бъдат дерогирани от обикновени закони и други нормативни актове.

3. Обсъжданата норма в ЗИН е в противоречие и с чл.32, ал.1 от Конституцията, тъй като установената обща проверяемост на кореспонденцията нарушава неприкосновеността на личния живот на обвиняемия и подсъдимия.

4. Нормата на чл.132г, ал.3 от ЗИН е в противоречие също с чл.30, ал.5, изр. второ от Конституцията. Съгласно тази конституционна норма тайната на съобщенията, включително на кореспонденцията на всеки с лице, което го защитава е неприкосновена.

По изложените съображения и на основание чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията, моля да обявите за противоконституционна разпоредбата на чл.132г, ал.3 от Закона за изпълнение на наказанията (ДВ, бр. 62/02 г.).

На основание чл.18, ал.2, т.3 от ПОДКС предлагам като заинтересовани страни в конституционното дело да определите:

Народно събрание

Министерски съвет

Министерство на правосъдието

Министерство на вътрешните работи

Върховен касационен съд

Върховен административен съд
Камара на следователите
Висш адвокатски съвет
Български Хелзински комитет

Съгласно чл.18, ал.5 от ПОДКС прилагам преписи от
искането за предложените заинтересовани институции.

С уважение:

Никола Филчев

Главен прокурор

